

PATRIJZEN OP VLAAMSE AKKERS

Enkele decennia geleden zag je heel wat patrijzen in Vlaanderen, maar die populatie is sterk afgenomen. Ook de populaties van andere akkervogels zijn geslonken. Het project 'Zot van pAtrij's' speelt in op de specifieke situatie in de provincie Antwerpen. Omdat akkerland niet alleen de habitat is voor patrijzen, maar ook het werkterrein van landbouwers, is een optimale samenwerking met de landbouwsector cruciaal om zo'n project te laten slagen.

NATUUR

Ignace Deroo, consultant Biologische land- en tuinbouw Boerenbond

Als landbouwer zag je ze allicht al eens: patrijzen die laag boven de grond wegvliegen naar een naburige akker. Wanneer je in het voorjaar in de vroege ochtenduren of bij valavond op je tractor zat, hoorde je wellicht ook hun karakteristieke roep. Maar de akkervogels hebben het moeilijk. Het Vlaams Patrijzenproject van de Hubertusvereniging Vlaanderen (de belangenvereniging voor de jacht) probeert het tij te keren. Het is een positief project, samen met de landbouwsector en andere actoren in de open ruimte, dat op het terrein actie onderneemt om de patrijzen – en

De akkervogels hebben het moeilijk.

daarmee ook heel wat andere akkervogels zoals geelgorsen, grauwe gorsen en veldleeuweriken – een duwtje in de rug te geven.

Samenwerking

Zonder akkerland geen patrijzen, want akkers vormen de habitat bij uitstek voor deze vogel. Maar deze habitat is in de laatste decennia grondig veranderd. Door intensivering en schaalvergroting in de landbouwsector vermindert het aantal 'verloren hoekjes'. Omdat akkerland niet alleen de habitat is voor patrijzen, maar ook het werkterrein van landbouwers, ligt het voor de hand dat een optimale samenwerking met de landbouwsector cruciaal is om het project te laten slagen. Deze samenwerking met de landbouwsector is er op twee niveaus: in de patrijzengroepen en in de stuurgroep van het project op Vlaams niveau.

Op het terrein werken patrijzengroepen aan de toename van de patrijzen en de agrobiodiversiteit. Deze patrijzengroepen zijn groepen van geëngageerde wildbeheerders, waarin ook de plaatselijke landbouwsector, de eigenaars en de Regionale Landschappen vertegenwoordigd zijn. Deze patrijzengroepen ontwik-

kelen een actieplan voor de patrijzen, voeren het uit op het terrein en zoeken oplossingen voor lokale knelpunten. Het project werkt op meerdere domeinen: biotoopverbetering, bijvoeden, predatorcontrole, monitoring, duurzaam afschot en de relatie met andere gebruikers van de open ruimte.

Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat zitten mee in de stuurgroep van het project. Daar zoeken we naar kansen om de situatie van de patrijzen te verbeteren en naar praktisch haalbare oplossingen bij knelpunten voor de patrijzen en andere akkervogels.

Het Vlaams Patrijzenproject kan een win-winsituatie vormen voor landbouw en akkerbiodiversiteit.

Zot van patrijzen

De samenwerking wordt ook doorgetrokken in het project 'Zot van pAtrij's', een plattelandsproject in de provincie Antwerpen dat goedgekeurd werd voor een PDPO-subsidie in 2017-2018. Daar wordt vooral bekeken wat de mogelijkheden zijn voor landbouwers om hun landbouwbedrijf op een faunavriendelijke manier in te richten en uit te baten, bijvoorbeeld door de aanleg van faunavriendelijke akkerranden.

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid, met zijn vergoeringsmaatregelen, en de beheerovereenkomsten van de VLM bieden heel wat mogelijkheden om het landschap faunavriendelijk én economisch rendabel in te richten. Het is de bedoeling om landbouwers hierover te informeren. Zo kunnen faunavriendelijke akkerranden perfect ingepast worden onder de vergoering en én de VLM geeft landbouwers er bovendien een extra subsidie voor. In samenwerking met de wildbeheerders of de lokale jachtgroep kan een landbouwer de ideale invulling van deze akkerranden finetunen.

Daarnaast wordt er onder meer gewerkt rond het voorkomen van maaislachtoffers, wat eveneens een meerwaarde biedt voor landbouwers, jagers en natuurbeschermers. Kadavers van maaislachtoffers hebben een negatieve invloed op de kwaliteit van het ruwvoeder en kunnen bij het vee ziektes zoals botulisme veroorzaken. Landbouwers hebben er dan ook baat bij om maaislachtoffers te voorkomen. Dat kan met eenvoudige middelen – zoals van binnen naar buiten maaien of een verhoogde communicatie tussen landbouwer en jager – en hoeft de landbouwer nauwelijks tijd of inkomsten te kosten.

Het project 'Zot van pAtrij's' speelt in op de specifieke situatie in Antwerpen, maar het project zal heel wat nuttige informatie opleveren die ook bruikbaar is in de rest van Vlaanderen. Via het Vlaams Patrijzenproject kan deze informatie ook ruimer op het terrein terecht komen.

Win-winsituatie

Een sterkere samenwerking tussen landbouwers en jagers is vaak een meerwaarde voor beide partijen. Landbouwers hebben 'hun' jager nodig om wildschade te beperken. Jagers hebben 'hun' landbouwer nodig om mee te bouwen aan een faunavriendelijk habitat. Zo kan het Vlaams Patrijzenproject een win-winsituatie vormen voor landbouw en akkerbiodiversiteit. Deze samenwerking biedt heel wat kansen. Redenen genoeg dus om er met veel enthousiasme aan te beginnen.

INFORMATIE – Zou je willen meewerken aan het project of heb je er nog vragen over? Neem dan contact op met Ignace Deroo (ignace.deroo@boerenbond.be of 051 26 03 44). ■